

Koncentrační tábor Mauthausen

24.10.1942 – 24.10.2016

devátáci a vybraní osmáci

Základní škola Jindřichův Hradec II, Janderova 160

Den v Mauthausenu

(Anna Heřmánková – 9.B)

Tma. Jediná věc, kterou jsem si tu byl jist. A ač mi přišlo, že jsem ulehl před pár hodinami, dunivé zvuky obušku narážejícího do zdi baráku nás opět nutily k práci, k další bolesti. Možná i k našemu poslednímu dni. Nikdo tady nevěděl, kolik dalších rán mu zblívá, protože stačilo jen jedno jediné nesprávné slovo, jediný špatný pohled a byl konec. Naše životy tady nemají nejmenší váhu. Jsou tu stovky vězňů, stovky nás umírají a stovky sem dovážejí...

Jelikož dunivé zvuky sílily, všichni ze strachu z trestu se měli k vstávání a perfektnímu ustlání posteli, protože i to mohl být podnět k smrti.

A začala válka o záchody. V baráku nás bylo šest set, záchody tři. Pokud jste nebyli dostatečně přibojní, smůla, na záchod nepůjdete a nikoho to nezajímá. Pozdní příchod rovná se smrt. Ale dnešek jsem mohl nazývat „úspěšným“, jelikož jsem se dostal na záchod a dokonce i k vodě na opláchnutí obličeje a rukou.

Další rány do stěn oznamovaly, že musíme urychleně vyjít ven a postavit se do řady ke kontrole.

Už týden tu s námi byl nový chlapec, mohlo mu být maximálně sedmnáct a teď stál vedle mě. Bez čepice. Kolena se mu chvěla strachy. Věděl, co přijde. Pokud budou v dobré náladě, jen ho zblívá. Pokud ale ne, zemře. Tak moc mi připomínal mého syna. Nebyl den, aby mi nechyběl. I moje žena a dcera. Zabili je. Tak chladnokrevně. Protože se jim „nehodili“. Pořád to mám před očima. Ten strach, se kterým se na ně dívali. A pak přišly výstřely. Já jsem nemohl nic dělat. Odváželi mě od domu, kde na zemi ležela má rodina. Mrtvá.

Otočil jsem se na toho chlapce, vzal svou čepici a posadil mu ji na hlavu. S bolestí v očích jsem se mažl o malý úsměv.

„Moje cesta tu skončila. Jsem starý a slabý. Ty máš naději...“ a s těmito slovy jsem se otočil vstříc pravdě.

„Nemá čepici!“ A to byl můj konec. Kulka zarůstila vzduchem a pak přišla tma.

Den v Mauthausenu

(Patrik Binder – 9.B)

Už zas nějaký rámus. Né, kápo, musíme vstávat.

„Au, proč?“

„Nemáš dřeváky!“ dostal jsem přes nohy dřevěným obuškem.

Vycházíme před baráky a musíme jako každé ráno stát, je to únavné.

Po tomto únavném programu musíme jít dělat do lomu.

Je to příšerné, kápo na mě křičí, ať jdu rychleji.

Už to nevydržím, je to jak noční můra, konečně už jsem donesl poslední kámen.

Musíme jít na odvězení.

Kápo se baví tím, že nám střídavě povítl studenou a vařící vodu.

Auuu...

Vše je dokončeno.

Je už tma. Pěknou dobu. Tma. Jsem unavený jako nikdy.

Už se vše zklidnilo a najednou...

Co se děje?

Kápo přišli a vybírají pár z nás.

„Co je? Kam mě to vedete?“

Natáhli mi pytel přes hlavu, skoro nemohu dýchat...

Co se děje? Kde to jsem, kam mě to vedou?

„Běž! Dělej!“ řve kápo.

„Co to? Kde to jsem?“ Je to tu úzké, malé, všude samé trubky...

Vedle mě spoluvězeň řekl: „Jdeme na smrt.“

Zabouchly se dveře.

Všichni z posledních sil panikaří.

Cítím nějakou divnou vůni, začíná mi být špatně, zvracím...

Modlím se, ať to přestane, je mi strašně zle, motá se mi hlava, vidím, jak kolem mě padá.....

Den v Mauthausenu

(Dominika Kalenská – 9.B)

Jsem vězeň číslo 0047.

Dnešní cíl: vstát, přežít, jít spát.

Vstanu s těžkostí celého těla a mysli, už neprotestuji, je to jen boj o přežití, nebo už ani to ne?

Je nás tady spousta, všichni na sebe jen bezduše koukáme a hlavou se nám všem nejspíš honí to stejné.

Šel jsem tahat kameny, jako ostatní.

Vzal jsem velké, aby mě neposlali zpět.

Celý den je nosit až do úplného vyčerpání, ale co byl dnešní cíl?

Přežít!

Ano, to se povedlo, celý ztrhaný upadám do hlubokého spánku, který mě osvobodil...

Den v Mauthausenu

(Magdalena Kolářová – 9.B)

Je ráno, mráz a zima. Ležím na tvrdé pryčce vedle stejného nebožáka, kterého SS také doběhla. Možná nám esesáci tvrdí, že nás po roce pustí opět na svobodu a někteří mi spoluvězni stále žijí z této naivní představy. Ovšem má mysl o tom ví své.

Probudí nás zvláštní rány, které znějí jakoby dutě. Něco podobného, jako když někdo hází suché otepi dřeva na zem. To jsem jako malý slýchával u nás na statku, když tatínek sháněl palivo na zimu.

Esesák brzy vyhlásí budíček a hned na to nástup. Stavíme se před baráky, mráz nám zalézá pod oblečení a dřeváky tlačí na nohou. Za zády nám stále znějí povely a ozývá se štěkot vojenských psů. Ale rány, které by měly vydávat otepi dřeva, jsou lidská těla vyhazovaná z okna nemocničního křídla na štěrk. Většina jich je bez svalů, proto vydávají dutý zvuk. Mrtvolky padají v prach cesty, jedna přes druhou. Jsou jich desítky, stovky!

Ne, už se na to nemůžu dívat, rozběhnu se proti plotu, abych svůj život skončil, avšak esesák se o to postará jednou ranou z pistole...

Mísím se ve vzduchu s ostatními, letíme nad krajinou, potkávám svého dědu, otce... Po těch zvěrstvech páchaných na našich životech, po tom utrpení způsobeném lidskou hloupostí, jsme teď lehčí. Plachtíme vzduchem kolem komínů a přejeme štěstí těm, kteří stále ještě trpí, těm, kteří stále stoupají schody smrti s obrovskými balvany v rukou.

Mějte sílu, bratři, bojujte!

Ještě pořád je oč bojovat.

Den v Mauthausenu

(Adéla Povolná – 9.B)

Asi je ráno, soudím jen podle toho, že na nás řvou, ať vstáváme. Ani bych to nepoznal, protože je venku ještě tma a hodiny tu nejsou. Je tu zima. Všichni se na mě cpou. Ideme všichni hromadně na záchod, ani tam nemá nikdo soukromí. Jsme pořád hlídání. Podle mě by ani neměla cenu utíkat, protože by mě stejně chytli a pak utloukli nebo zastřelili. Jsem tak slabý, unavený a bezmocný.

Po společných záchodech jsme si šli pro misky a lžíce. Nejspíš čas na jídlo. Jestli mám hlad? Ano, mám. Ale to, co tu jíme, se nedá nazývat jídlem. Je to spíše jen odporně špinavá voda než polévka. Alespoň ten chleba. Není ho moc, ale nikomu ho nechci sebrat, protože by mě za to ostatní utloukli. Svůj krajíc si schovávám do kapsy, aby mi ho někdo nevezl. Jsem neustále hladový, ale už jsem si zvykl.

Hned, co jsme „polévku“ dojedli, čekala nás tvrdá práce. Šli jsme do lomu a věděli, co nás čeká. Sešli jsme schody, každý si vzal kámen a začali jsme vycházet. Báł jsem se každým krokem, že mě někdo shodí nebo někdo zakopne a začne padat a smete mě taky. První výstup mám za sebou. A teď zpět a zase znovu. Nemám sílu na větší kámen, tak беру ten, co unesu. Vycházím. Najednou cítím bolestivé kopnutí. Na svých slabých nohou se už neudržím a padám. Dolů z těch vysokých a strmých schodů, dolů...

Den v Mauthausenu

(Václav Krebs – 9.B)

Jako každé ráno nás vzbudili všichni, i když někteří ani nedokážou vstát. Po vzbuzení jsme šli ven na ranní kontrolu. Zase jsem byl v pořádku, ale někteří byli zbiti za to, že si neustlali dostatečně dobře. Po kontrole jsem šel do lomu, kde jsem pracoval každý den. Jako vždy, když kápové nekontkali, tak jsme si nadělali nějakou tu práci navíc. A když se zas začali koukat na nás, někdo dal znamení tím, že se začal hlásit svým číslem a co dělá. Dnes měli asi špatný den, jelikož dnes shodili více lidem ty kameny dolů, že jsou moc malé. I mě jeden shodili a musel jsem zas dolů pro jiný. Když jsem šel nahoru poněkolikáté, naděje, že to jednou skončí a budeme zachráněni, ve mně stále slábla. V půlce dne jsem slyšel výstřel, někdo se pokusil utéct, ale marně, okamžitě ho zastřelili. Za celý den jsem snědl ten kousek chleba, co mám, a furt nosil kameny. K večeru, když se setmělo, jsme šli z lomu. Potom do sprch, dnes zas jednou po dlouhé době, a byli jsme umyti. Kápové si hráli tím, že na nás pouštěli vařící vodu a pak hned ledovou a takhle furt. Ledová voda byla ještě dobrá na rozdíl od té vařící, té jsme se snažili vyhýbat. Vyhnul jsem se každému proudu horké vody, ale stejně tekla po zemi, jenomže mě to už nepálí, protože z toho chůze s kameny už necítím chodidla skoro vůbec. Pak nás nahnali zpět do postelí. Jestě než jsem usnul, tak jsem si říkal, že jsem přežil a pak, jestli to někdy skončí...

Den v Mauthausenu

(Jakub Antušek – 9.B)

Je tma. Už nás zase budí. Bože, prosím, ať si dneska nevyberou mě. „Nastěsti“ pro mě, si vybrali někoho o postel vedle. Dneska není taková zima jako včera. Už ho odnášejí. Bezvládné tělo někoho odvedle. No, tomu už nepomůžeme...

Musíme jít na plac, aby nás spočítali. Musím si stoupnout nějak nenápadně, aby si kápoové neřekli, že mám moc energie a pro pobavení mi zas něco neprovedli. Jo, konečně už jsme spočítáni. Dostaneme svůj přiděl jídla. Dostal jsem kousek chleba, vlastně jako vždycky.

Už přivázejí nové vězně. Umyjí je a dají jim vězeňské oblečení. Aha, tři z nich mají jen spodní prádlo. Jelikož jsem tu už delší dobu, tak samozřejmě vím, že tito se nedožijí zítřka, jdou rovnou na popravu.

No nic, musíme jít pracovat. Scházím z těch dlouhých kamenných schodů, po stranách jsou kápoové. Prosím, ať to dneska nejsem já, kdo skončí pod skálou. „Tak všichni hned do práce!“ řvou na nás. Platí tu pravidlo: koukej a pak pracuj. Musím si připravit nějakou hromádku, aby to vypadalo, že pracuji. Pozor, jde kápo, musím si vzít kámen a jít. Bože, prosím, ať ty schody vyjdu bez zranění. Uf, to je tíha. Musím si vzít nějakou pořádnou, aby mi neřekli, že mám moc malý kámen a neposlali nebo neshodili mě dolů. Dobrý, jsem v půlce, zatím si mě nikdo nevšimá. Sejda, nade mnou právě někoho shodili. A je o dalšího míň. Tak jdeme, to dám. No, tak jsem nahoře a skládám kámen. Ach jo, ještě mockrát...

No, už je večer, je tma a já táhnu svůj poslední kámen. Ještěže nejsem poslední. Ten to většinou nemá dobrý. Za to, že je na konci, je buď umlácen k smrti, nebo hozen dolů ze skály.

Z komína spalovny se kouří. Právě spalují dnešní mrtvé. Tak ať je jim tam nahoře dobře. Musí si nás znova spočítat.

Počkat, výstřel! Někdo se asi pokusil utéct a nepovedlo se mu to. Naštěstí mají dneska kárové dobrou náladu, takže nám nedali trest tak velký jako jindy. Budeme muset stát na místě v pozoru dalších pět hodin. Je to lepší než jindy, ale stejně postupně padají někteří lidé vysílením.

„Tak do baráku, do postelí!“ zařvali kárové. Konečně! Možná se trochu vyspím. Spím na jedné posteli ještě se dvěma dalšími vězni. Jinde jich je i víc.

Aaaaa. Je ráno, i když ještě docela tma. Slyším takové zvuky, jako kdyby házeli otepi klacků na zem. Zase vyhazují oknem mrtvé z ostatních baráků. Tak jo. Další den jsem přežil, jdu to prožít znovu. Jen doufám, že to nebudu já, koho budou vyhazovat příští ráno oknem.

Vězeň 0972

Den v Mauthausenu

(Josef Fojtík – 9.B)

Jsem vězeň 4050.

Už jsme zase o deset lidí chudši, říkal se smíchem kápo, když ráno začali vyházet mrtvolky z okna. Měl jsem hlad. Hodně velkej hlad. Na nic jiného za těch čtrnáct dní, co jsem tady, nemyslím.

Hej, říká kápo, ty jdeš na práci do lomu. Myslel jsem si, že jdu na smrt. Kápo měl dneska zřejmě dobrou náladu, to asi tím, že přijely novy konkubíny. V lomu dnes zahynulo přes dvacet vězňů a to jenom za dopoledne. Kolem poledne se na mě otočil vězeň a říkal: Ty jsi tadyovej, vid'? Takhle se unavíš. Mlát' do jednoho místa a nahrň si toho víc k sobě, jako my. Potom můžeš odpočívat. Poslechl jsem ho.

Ani ne měsíc na to se mě vězňové zeptali, jestli udržím tajemství. Řekli mi, že plánují útěk. Měli ho velice dobře promyšlený. Více než pět set vězňů chce napadnout strážě všim, co máme. Jeden vězeň má dokonce malou, ale ostrou, z kusu dřeva udělanou „pytlačku“. To je malý bodák, kterým se nablízka dá zabít. Nějací kluci si propašovali z lomu kus ulomeného krumpáče.

Když nastal den útěku, všichni se nenápadně připravili. Ten vězeň, co mě oslovil v lomu, mi těsně před tím řekl: Kdybych nepřežil, tady máš adresu do Protektorátu, kde ti pomůžou. Nevěřil jsem v úspěch, tužil jsem, že nás čeká jistá smrt. Ti první odstranili strážě a my, v malých, maximálně pěti šesti členných skupinkách, utíkali pryč. Moji druhové padli většinou únavou. Mířil jsem do Protektorátu. Když už jsem si byl jistý, že mě chytanou, stal se zážrak. Byl jsem u hranic, přešel jsem je v klidu. Den na to jsem došel na adresu, co mi dal spoluvězeň. Tam mě schovali, válku jsem tu přečkal.

No, a to je můj příběh. Příběh vězně 4050.

Jsem vězeň v Mauthausenu

(Eliška Hýbková – 9.A)

Víte, jak se říká, že hůř už být nemůže? – Vězte, může!

Vezli nás všechny pohromadě, nehlédlo se na nic, na věk, na pohlaví, náboženské vyznání, na cokoliv. Všechny nás spojovalo jediné - a to provinění, ať už vědomé nebo ne.

Když poprvé spatříte ty vysoké, studené, kamenné zdi, které vás pohltní ze všech stran a už nepustí, přeběhne vám po zádech mráz (a to je ještě jemně řečeno).

Děsilo mě to, co mělo přijít. Ty hrůzy, noční můry, které se stávají skutečností! Není to, že se probudíte a je to pryč, ne, je to stále s vámi a ještě v horší podobě!

Vaše rodina, všichni přátelé a známí, ti, které jste byli zvyklí vidat na ulici, jsou pryč. Buď pryč daleko od vás, nebo nadobro pryč.

Jste rádi za každý kousek jídla, za každý další den, kdy jste naživu, kdy jste neumřeli, ať na nemoc, vyhladovění, úraz, nebo prostě že vás neshodily dolů do lomu!

A když byl každý ten den za vámi, museli jste se dívat na to, jak pro některé to byl den poslední. Jak někdo padá k zemi únavou, hladem, horkem, nebo zimou.

Když jste přežili ty dosavadní hrůzy, když jste ještě nepodlehli tomu všemu, co se na vás hrnulo, byli jste diváky, vědky, jak někoho dalšího zabíjí a jak někoho dalšího přivázejí.

Ti noví, vlastně i ti, co věděli, jak to dopadne, zkusili uniknout ze spárů studených zdí. Co si pamatují, nikdo nepřežil.

Věděl jsem, že nebudu z těch vyvolených, co přežijí, věděl jsem, co jednou přijít musí, a tak jsem jen den za dnem poslušně čekal.

A pak, pak to vlastně ani necítíte.

Cítíte jen tu úlevu, že je po všem

Den v Mauthausenu

(Žofie Tichá - 8.B)

Ještě chvíli, nechte mě spát. Jsem tak vyčerpaný. Moje břicho je prázdné a místo něj je jen natažená kůže. Au! Proboha, vždyť už vstávám, nebijte mě! Jedna noha a druhá, je to vůbec možné stát na takových tenoučkových pahýlech? Jako každé ráno se začaly ozývat chrastivé zvuky, vycházejí od nemocničního bloku, každé ráno z oken vyhazují mrtvolky

Vyjít těmi dveřmi, projít ven, zase blíž k smrti. Ten známý pach mrtvol odnášený ledovým podzimním větrem. Vychází slunce, jeho vzdálené paprsky už nás neohřívají, jen slabě probodávají barevné listí. To je nádhera, ty kapky rosy jak se lesknou.

Tak nástup, vyrovnat, i několik hodin stát na místě... Odporná činnost! Zase někdo řve tím odporným jazykem, to jsou SS-mani. Vrhli se na jednoho nebožáka, který asi ani nechápe, co provedl. Další ledová mrtvola upírající své oči kamí do prázdnoty.

Kolik hodin asi je? Jaké je datum? Netuším, jak dlouho tu jsem. Mám hlad, to náhražkové kafe... No, vlastně jsem za něj docela rád, někdy si představuji, že je to pravé kafe a že sedím u sebe doma.

Už nevím, kde mám brát sílu na další práci, stejně brzo zemřu. Ale stejně se nechám nahnat bránou směrem k dolu.

Prásk, prásk, to jsou výstřely z popravy. Komíny krematoria jsou ucpané nekonečným kouřem. Už i slunce odvrátilo svou tvář a schovalo se za clonu těžkých mraků.

Klap, klap, tisíce bot klapou po kamenných schodech. Dá se tomu říkat bota? Spíš to připomíná kus prkna s koženou páskou. Ach, ty kameny jsou snad čím dál těžší.... Jsme tu zajatci a z vlastních sil a utrpení si stavíme své vězení.

Takový malý kousek chleba, z toho se nenajím, snad uspí hlad alespoň na chvíličku. Kde mám misku? Ach, tady je i se lžící! Oni to nazývají

polévka, já bych spíše řekl špinavá voda, no v těch mrazivých podzimních dnech mi zahřeje vnitřnosti.

Klap, klap, už nesu snad stý kámen. Jsem rád, že neprů, schody do lomu by byly moc kluzké a tím by naše šance na přežití byla zase o kus menší. Ach, pro dnešek už je konec naší nekonečné, těžké práce. Opět nástup, srovnat, nablásit se podle čísel... Jak dlouho mi nikdo neřekl jménem, jak vlastně zní, bylo krásné...

Už je tma, teď nás naženou do dřevěných baráků. Na takovou boudu je nás opravdu mnoho, ale to nevadí. Někdy si sesedneme a vyprávíme si příběhy. Mnohé jsou smutné, i ty ale někdy vystřídají veselé a těm se potom společně smějeme...

Jsem vězněm v Mauthausenu

(Michaela Burdová – 9.A)

Sedím ve vlaku. Netuším, kam jedu. Choulíme se s mojí kamarádkou k sobě. Jmenují se Marie Burdová. Všichni kolem nás se baví, tedy jen do chvíle než přejedeme řeku. Nevím, jak se jmenuje, ale vše změnila. Nastalo ticho. Z návrší za okny na nás sblížely obrovské hradby. Mohutné zdi se tyčily do výšky. A pak se vlak zastavil, bylo mi jasné, že má další rána strávím právě za nimi. Vojáci nás všechny vyhnali z vlaku a my po únavném výstupu do kopce stanuli před branou Mauthausenu.

Prošli jsme masivními dřevěnými vraty do místa, kterému se říkalo garážový dvůr. Vše bylo mohutné a statné. Cítila jsem se tam jako malá a bezcenná. Jako odpad, který někdo vyhodil do popelnice a už ho nechce, jako když zavřete zvíře do klece. Klec, ano, to je to správné slovo. Klec s tlustými mřížemi a zámkem bez klíče. To byl můj první dojem, ale to už nás dozorcí vedli po schodech za prádelnu. Donutili nás, abychom se svlékli a při tom stále německy křičeli. Strach a úzkost byly cítit ve vzduchu. Nikdo neodporoval. Další cesta vedla do sprch. Dozorcí, kteří ovládali kohoutky, pouštěli na střídačku teplou a studenou vodu a aby to nebylo málo, mlátili nás obušky.

Většina z nás dostala šedo-modré pruhované kalhoty, košili a čepici společně s dřeváky, miskou a lžící. Udivilo mě, že moje kamarádka a další lidé dostali jen spodní prádlo, odvedli je někam jinam. Později jsem se dozvěděla, že byli zastřeleni německými vojáky těsně po té, co nás rozdělili. Všechno bylo hrozně rychlé, pořád jsem tomu nemohla uvěřit. Až teď jsem si začínala uvědomovat, o co všechno jsem přišla – o rodinu, o kamarádku, ale hlavně o volodu.

Na oběd se čekala dlouhá fronta, když na mě konečně přišla řada, dostala jsem čtvrt litru prapodivné tekutiny, které tady říkali polévka. Jenže nic jiného nebylo. Tehdy jsem poprvé zaslechla podivné zvuky, jako když hodíte na dlažbu kokosové ořechy. Ty ořechy vlastně ořechy nebyly. Byla to lidská těla. Vyhazovali je z okna nemocničního bloku. Zamrazilo mne. Nikdy jsem na vlastní oči neviděla mrtvolu. Jenže kam oko dohlédlo, všude byly mrtvoly. A kde ne, tak tam dozorcí někoho ubili. Raději nedělat problémy, to mi radil můj instinkt. Na odpoledne byla rozdělena práce. Večer jsme po několika uléhali do postelí, na kterých matrace chyběly.

Druhý den ráno dozorcí vpadli do baráků. Budili všechny. Ustlaná postel na milimetry přesně, někomu se může zdát, že přeháním, ale tohle vás mohlo stát život. Stejně tak, jako když jste zapomněli své číslo, které vám přidělili. Mně se to bohužel stalo, nezastřelili mě, ale převedeli do lomu. Ted', když se k tomu vracím, nevím, co by bylo lepší. Týden v lomu se špatnou stravou a ranami dozorců byl hrozný. 186 schodů s 40 kilogramovým kamenem, tláčenice s ostatními. Zakopnout znamenalo smrt, pomalost znamenala smrt i vaše tvář vás někdy mohla připravit o život. Po týdnu jsem stála na kraji skály úplně nahore. V tom mi přistála na rameni něčí ruka. Strčila mě. Nedalo se tomu zabránit. Mé vyhublé tělo letělo vzduchem. Země si mě povolala k sobě. Po dlouhé době mne zaplavil pocit, který jsem už dlouho nezažila. Byla to volba. Trvalo to celou věčnost. Následoval tvrdý náraz a smrt.

Prosím, nezapomeňte na nás. Na nás všechny. Nejen na zemřelé, ale i na živé. Chovejte se tak, aby k tomuhle už nikdy nemohlo dojít!!

Já v Mauthausenu

(Jana Štouračová – 9.A)

Sedím na terase a poslouchám cvrkat cvrčků. Vezmu do ruky starý sešit, ve kterém je zapsáno všechno, co jsem prožil. Od šťastného dětství až doteď. Nalistuju stranu, kde jsou zapsány moje nejsmutnější zážitky.

Zrovna jsme obědvali. Byla neděle a my měli aspoň trochu něco jiného, než obvykle, plátek hovězího s rajskou omáčkou a knedlíkem. Vkládal jsem si rovnou do úst, když v tom najednou zazvonil zvonek.

„Čekáte někoho?“ ptal jsem se rodiny, ale oni jen zavrtěli hlavou a radši nic neříkali. Došel jsem ke dveřím, otevřel je a za nimi stáli policajti v zeleném s nevraživým pohledem ve tváři.

„Dobrý den, pánové, co u nás pohledáváte?“ ptal jsem se opatrně.

„Vás,“ odpověděli.

„A mohu se zeptat, co se stalo?“

„Máme příkaz k vašemu zatčení. Sbalte si jen nejnmutnější věci a do pěti minut ať jsme před domem.“

Zíral jsem na ně a nemohl popadnout dech. Co bude s mojí rodinou? Co si bude mne počnou? A co budou jíst? Došel jsem zpátky ke stolu a oznámil rodině:

„Odvádějí mě. Nevím kam, nevím proč, nevím, kdy se vrátím, jestli se vůbec vrátím. Opatrujte se a modlete se za mne...“

Dokončil jsem větu, objal svoji ženu a málem jsem se jí rozplakal na rameni. Lípl jsem každému z dětí pusku na čelo a šel si zabalit, než jsem odešel, stačil mi ještě ve spěchu malý Václav strčit kamínek pro štěstí a se slovy „mám tě rád, tati“ jsem opouštěl domov.

Naložili mě do vojenského vozu k ostatním nešťastníkům a jeli jsme na nádraží. Přestoupili jsme do vlaku, který nás měl odvézt na určené místo. Možná ze strachu, možná ze smutku jsme si začali zpívat. Překvapivě žádný z těch hrůzostrašně vypadajících vojáků nic nenamítal.

Potom se to všechno seběhlo hrozně rychle. Vystoupili jsme z vlaku a pochodovali po blátivé cestě až k hradbám. Byly obehnané ostnatým drátem a viděli jsme tam spoustu esesáků. Otevřela se před námi brána, za kterou se děly ty nejhroznější věci pod sluncem. Vešli jsme na „nádvoří“ a hned se ozvalo: „Lehnout!“ Všichni jsme si lehli a čekali, co se bude dít. Ležel jsem někde uprostřed a jen ke mně doléhal bolestný křik. Tvrdá železná bota se mi zaryla do zad. Ti nelidští tvorové po nás běhali v okovaných botách.

„Áááá. Áááá,“ ozývalo se z mého hrdla, nešlo tu bolest nijak potlačit.

„Zvednout a do koupelen!“ rozléhalo se v prostoru a to už jsme jako stádo dupali do schodů a pak do společných sprch. Vysvlékli jsme se a byli osprchováni horkou vodou. Jaká nádhera, říkal jsem si v duchu, ale to nejhorší mělo teprve přijít. Do jednoho nás vyřítvali ven na mráz a nechali nás tam přes noc. Udělali jsme hlouček, ve kterém se každý snažil dostat doprostřed, aby se mohl alespoň trochu zahřát. Za celou noc jsme se vystřídalali všichni několikrát a byli jsme za to rádi. Okolo mě ležely do rána spousty mrtvých těl.

Jako nová naděje se začala rozednívat. Museli jsme napochodovat k dozorcům. Část vyřasovala pouze spodky, jak jsem se později dozvěděl, byli to ti, kteří šli rovnou na popravu. My, ti „šťastnější“, jsme dostali košili, kalhoty, dřeváky a čepici. Pak každý dostal číslo a značku, která označovala, co jsme za typ vězně. Já dostal červenou s písmenem T. Hnali nás dolů po schodech k lomu, kde začala ta nejtvrďší práce v mém životě. Tahali jsme žulové kostky a kameny těžké 40kg a po těch 186 schodech je vláčeli nahoru.

Kdo se opožďoval, byl okamžitě zastřelen. Po nějaké době, když jsem šel nahoru už poněkolikáté, jsem viděl, dozorcí shazují mé kamarády ze skály dolů. Říkali tomu „zed' parašutistů“ a můžu být jen rád, že jsem nikdy nebyl mezi nimi.

Svolávali nás na jídlo. V dlouhé řadě jsme stáli a do misky dostali vařenou řepu. Následovala moje druhá noc v Mauthausenu. Spali jsme v dřevěných, kde byly vedle sebe namáčkány spousty patrových postelí a spali jsme dva i tři na jednom lůžku. Spánek byl pro mě osvobozením.

Ráno mě vzbudily rány, jako když velké ořechy padají ze stromu. Podíval jsem se oknem ven a viděl jsem, jak z bloku 19 vyhazují mrtvá těla a odvázejí je pryč.

Tentokrát jsme tahali vozíky s nákladem a najednou za námi přiběhl jeden Španěl:

„Kluci, nějakou skupinu odvádějí na smrt!“

Doběhli jsme za blok a viděli, jak pár našich spolubydlicích, již vlečených, odvádějí za prádelnu. Kolikrát jsme přiblížili veřejným zastrahujícím popravám na apellplatzu. Jednou i popravě Němce, který se snažil uprchnout v prkenné bedně, ale došli ho zpátky a v té bedně ho věznili několik dní a nakonec ho přede všemi oběsili. Nevím, co může být horší, než vidět lidi umírat, když víte, že jim nemůžete pomoci.

Následující měsíce byli dováženi lidé na hromadné popravy. Dozorcí je buď vystřelili, oběsili, nebo odváděli k doktorovi, který jim zaživa vyjímá orgány, zabíjel injekcí... Mnozí raději skončili svůj život na plotech nabitých elektrickým proudem. Tohle všechno jsem sledoval do té doby, než nás osvobodili Američané a byly vyměněny role. Stáli jsme nad dozorcími, kteří byli odsouzeni před americkým soudem k smrti.

Prožil jsem to a popravdě nikomu, ani svým největším nepřítelům bych to nepřál. Doufám, že lidstvo si vezme z této hrůzné doby aspoň nějaké poučení a nedovolí, aby se to opakovalo. Přál bych si, aby se všichni lidé měli navzájem rádi. Ať už máme tenhle nebo onen názor, ať už jsme bílí nebo černí, ať jsme křesťané nebo muslimové. Myslím si, že každý má nárok na šťastný život.

